

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

RUSKÝ JAZYK

(Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia)

PRÍLOHA ISCED 2, ISCED 3

ÚROVEŇ A2

Obsah

ÚVOD	4
I KOMPETENCIE	5
II VŠEOBECNÉ KOMPETENCIE	6
III KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE	6
1 Jazyková kompetencia.....	7
2 Sociolingvistická kompetencia.....	7
3 Pragmatická kompetencia.....	7
IV KOMUNIKAČNÉ ZRUČNOSTI	8
1 Počúvanie s porozumením.....	8
2 Čítanie s porozumením.....	8
3 Písomný prejav.....	9
4 Ústny prejav.....	9
Ústny prejav-dialóg.....	9
Ústny prejav – monológ.....	9
V KOMUNIKAČNÉ SPÔSOBILOSTI A FUNKCIE KOMUNIKÁCIE	10
VI SLOVNÁ ZÁSoba	36
Témy pre komunikačné úrovne.....	36
Vybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň A2.....	38
VII VYBRANÉ UČEBNÉ PLÁNY	50
LITERATÚRA	55

Úvod

Cieľom predkladanej pedagogickej dokumentácie z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie (cieľový program) vychádzala z návrhu modelu vyučovania cudzích jazykov v štátnom vzdelávacom programe.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu: *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

Dokument definuje jednotlivé kompetencie ako „*súhrn vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú osobe konať*“, pričom:

- „*Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.*
- *Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú osobe konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.*
- *Kontext označuje konfiguráciu udalostí a situačných faktorov (fyzických aj iných), do ktorých sú situované komunikačné akty.*
- *Jazykové činnosti predstavujú uplatňovanie vlastnej komunikačnej jazykovej kompetencie pri plnení úlohy v konkrétnej oblasti spracovania.*
- *Stratégia je organizovaný, zámerný a riadený postup úkonov, ktorý si jednotlivec vyberie na splnenie ním zvolenej úlohy alebo úlohy, ktorú má nariadenú.*
- *Úloha je definovaná ako také zámerné konanie, ktoré jednotlivec pokladá za potrebné na dosiahnutie daného výsledku v kontexte riešeného problému.*“ (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie, ŠPÚ Bratislava 2006, s.12 - 13).

Dokument ďalej definuje jednotlivé komunikačné úrovne:

- **základná úroveň A** nazvaná *Používateľ základov jazyka*, ktorá sa ďalej delí na **úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom) a **úroveň A2** (počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov),
- **mierne pokročilá úroveň B** nazvaná *Samostatný používateľ*, ktorá sa ďalej delí na

úroveň B1 (fáza plynulého využívania základných komunikačných nástrojov/prahová úroveň)

a **úroveň B2** (fáza primeraného využívania komunikačných kompetencií v bežných komunikačných situáciách),

➤ **pokročilá úroveň C** nazvaná *Skúsený používateľ*, ktorá sa ďalej delí na

úroveň C1 (fáza plynulého využívania komunikačných kompetencií v širokom komunikačnom kontexte)

a **úroveň C2** (fáza celkového operačného využitia jazyka v akomkoľvek komunikačnom kontexte vrátane využívania interkultúrnych kompetencií).

Stanovenie úrovni ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoríť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

Za účelom vypracovať podrobnú pedagogickú dokumentáciu, ktorá by vytvorila ideálne podmienky pre dosiahnutie vyššie uvedených úrovni stanovených vo formálnom vzdelávaní na úrovni A1 až B2, bolo nevyhnutné v prvej fáze navrhnúť relevantný učebný plán a v druhej fáze vytvoriť koncepciu pre tvorbu cieľového programu ako prostriedku pre dosiahnutie stanovených úrovni. Keďže cieľová skupina žiakov sa vo formálnom vzdelávaní, a to najmä v ZŠ, odlišuje úrovňou kognitívnych spôsobilostí, ktorá sa neustále vyvíja, bolo nevyhnutné pre vytvorenie efektívneho učebného plánu presnejšie špecifikovať stanovené úrovne s prihliadnutím na psychohygienické možnosti žiaka. SERR podporuje jemné členenie úrovni podľa potrieb užívateľov a navrhuje niekoľko možností členenia.

Nová koncepcia pedagogickej dokumentácie z cudzích jazykov má za cieľ vytvoriť rámec pre dosiahnutie jednotlivých referenčných úrovni vo vybraných CJ tak, aby boli vytvorené efektívnejšie podmienky pre výučbu CJ v rámci skvalitnenia usporiadania obsahu. Obsah učiva pre všetky uvedené cudzie jazyky: AJ, NJ, FJ, RJ, ŠJ a TJ bol usporiadaný na základe nasledujúcich požiadaviek:

- definovať všeobecné, medzipredmetové a jazykové kompetencie v súlade so SERR,
- synteticky usporiadať všetky kompetencie (vrátane ich jednotlivých častí), nakoľko umožňujú učiteľovi rýchlu orientáciu v základných častiach, ktoré potrebuje na prípravu svojej hodiny, resp. sekvencie,
- presne zdefinovať lexikálne témy a kvantitatívne vymedziť základné lexikálne jednotky v rámci jednotlivých referenčných úrovni.

I Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj komunikačné jazykové kompetencie, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapájajú sa do rečových činností, v rámci ktorých vytvára a prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese si učiaci sa aktivuje tie stratégie učenia sa, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie. Kompetencie pritom definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú na návšteve v jeho krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity v jazyku, ktorý si učitelia sa osvojuje,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

II Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových zručností.

Učitelia sa na úrovni A2 má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- vedome získať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

III Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikatívne správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,
- základné vetné modely a vedel komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- vymedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení a výrazov pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie,
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém,
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť.

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- udržiavať a rozvíjať základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších bežných výrazov.

Učiaci sa vie vyjadriť v situáciách jednoduchej a priamej výmeny informácií, týkajúcich sa známych a bežných vecí a záležitostí, ale z hľadiska limitovanej slovnej zásoby a gramatiky, ktorú si osvojil, je nútený podstatne zjednodušiť obsah svojej výpovede.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- sformulovať svoje myšlienky v súlade s vyžadovanou stratégiou (zámer, téma, logická následnosť),
- funkčne využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií, na jednoduché vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, rozčarovania, strachu,
- vytvoriť jednoduchý interaktívny text za účelom výmeny informácií,
- použiť jednoduché výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru,

- používať najfrekvencovanejšie konektory na spájanie jednoduchých viet potrebných na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede.

IV Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby za predpokladu, že reč je jasne a zreteľne formulovaná:

- dokázal naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého,
- porozumel slovným spojeniam a výrazom vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumel základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- vedel identifikovať tému vypočutej diskusie,
- porozumel základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe,
- rozumel jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,
- pochopil vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa dokáže porozumieť krátke jednoduché texty, ktoré obsahujú frekvencovanú slovnú zásobu.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

- dokázal vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých printových materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- vedel vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,
- rozumel bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach, akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice, atď.,
- pochopil konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke články,
- porozumel jednoduché osobné listy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov,
- vedel nájsť potrebné informácie v krátkych časopiseckých textoch.

3 *Písomný prejav*

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich základnými konektormi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa (ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy).

4 *Ústny prejav*

Ústny prejav - dialóg

Učiaci sa dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, ktoré súvisia s prácou a voľným časom. Dokáže zvládnuť krátku spoločenskú konverzáciu, ale nie vždy je schopný ju aj viesť a rozvíjať.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia, reagovať na ne,
- povedať, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

Ústny prejav - monológ

Učiaci sa dokáže podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád, atď. Vo forme krátkeho sledu jednoduchých slovných spojení a viet.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- v jednoduchých pojmoch vyjadriť svoje pocity a vďačnosť,
- jednoduchým spôsobom sa rozprávať o každodenných praktických otázkach,
- komunikatívne zvládnuť jednoduché a rutinné úlohy (role) s použitím jednoduchých slovných spojení a viet,
- vyrozprávať príbeh, podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, zážitkov zo školy a voľnočasových aktivít v jednoduchom slede myšlienok,
- opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

V Komunikačné spôsobilosti a funkcie komunikácie

V prvej časti pedagogickej dokumentácie boli pre všetky jazyky rovnako zadané jednotlivé všeobecné kompetencie podľa referenčných úrovní.

Samotná koncepcia je vytvorená za účelom konštruovania obsahu podľa presne stanovených kritérií. Jednotlivé časti osnov sú uvedené v komunikačnom kontexte a v nadväznosti na ostatné časti komunikačných kompetencií, čím vytvárajú komunikačný kontext.

Napríklad **Spôsobilosti** súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré musí žiak ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa žiak stretne až na vyšších úrovniach, v logickej nadväznosti po zvládnutí základných jazykových funkcií. Časť **Aplikácia funkcie** je zoznamom vyjadrujúcim pragmatické zručnosti, ktorý nie je uzavretý a charakterizuje jednotlivé úrovne. Jeho cieľom je poskytnúť učiteľovi základný rámec pre rozvoj jazykových zručností v súlade s príslušnou úrovňou. Jednotlivé formulácie musia zodpovedať príslušnej úrovni, čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Vyššie úrovne jazykového prejavu sú charakteristické úzkou prepojenosťou na všeobecné a sociolingvistické kompetencie. **Jazykové prostriedky** charakterizujú uvedené funkcie a ich ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne použitie, resp. vyjadrenie jednotlivých funkcií komunikácie. Časť **Jazykový register** má za úlohu dať do pozornosti základné sledované ciele. V súlade s jednotlivými úrovňami SERR rekapituluje požiadavky kladené na žiaka. Priamo prepája jazykovú a všeobecnú časť pedagogickej dokumentácie a umožňuje tiež tvorcom spresniť svoj prístup a naznačiť cestu na dosiahnutie sledovaných cieľov. Ovládanie **Jazykovej a interkultúrnej dimenzie** umožní žiakovi, aby sa prispôbil od najnižšej úrovne ovládania jazyka zásadám sociálnej kohézie v cieľovej/vých krajine/ách. Patria sem aj interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách žijúcich v európskej spoločnosti a akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami.

Jazyková a interkultúrna dimenzia vo vyučovaní cudzích jazykov sa dá budovať nielen v škole, ale aj v rámci samovzdelávania na základe využitia autentických materiálov (hudba, literatúra, video, internet, DVD). V školskom prostredí budovanie interkultúrnej kompetencie zahŕňa:

- rozvoj interkultúrnych postojov (otvorenosť, zvedavosť,...),
- vedomosti o sociálnych skupinách a procesoch v spoločnosti,
- schopnosť interpretovať udalosti, dokumenty z vlastnej kultúry a iných kultúr,
- schopnosť kriticky hodnotiť produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Najdôležitejšie a pravdepodobne rozhodujúce kompetencie „učiaceho sa“ a „učiteľa“ pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu; prijímanie informovaných rozhodnutí založených na dôkazoch a zmena pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom;
- kreatívne myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov, ktoré minimalizujú nežiaduce zovšeobecnenia, predsudky a stereotypy;

- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy a vyberať si v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku, boj proti sebecktu a etnocentrizmu; otvorenosť pri komunikácii s inými a schopnosť poučiť sa zo skúseností iných;
- myslenie orientované na budúcnosť, t. j. schopnosť vnímať problémy a hodnotiť rozhodnutia s ohľadom na skúsenosti s cieľom vybudovať spravodlivejšiu budúcnosť.

Chceli by sme zdôrazniť, že jednotlivé spôsobilosti na seba nenaväzujú, ale vytvárajú samostatný základný komunikačný kontext. Z daného dôvodu ich môže učiteľ kombinovať a neustále tak vytvárať nové komunikačné kontexty podľa vyučovacích potrieb žiakov v triede. Časti **Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia** nie sú povinné, ale odporúčané. Učiteľ ich môže dopĺňať podľa potrieb efektívneho jazykového vzdelávania v triede.

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie stanovených pre úrovne A1 až B2 podľa SERR pre jazyky:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, poťažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím

9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybniť zákaz Vyhádzať sa Sľúbiť
12. Reagovať na nespĺnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	Ziadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodat' odvahu/Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/nieкого Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol Pripomenúť Kondolovať Gratulovať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť nieкого Predstaviť sa Reagovať na predstavenie nieкого Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Korešpondovať Začať list Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad

22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	Podčiarknuť/ dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrazovať
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	Navrhnuť novú tému/nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku

Prehľad výskytu spôsobilostí na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky :

Spôsobilosti	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočúť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť svoj názor				
5. Vyjadriť svoju vôľu				
6. Vyjadriť svoju schopnosť				
7. Vnímať a prejavovať svoje city				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus				
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii				
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti				
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku				
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17. Reagovať pri prvom stretnutí				
18. Korešpondovať				
19. Telefonovať				
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým				
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku				
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku				
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať				
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené				
25. Porozprávať niečo				

**СПОСОБНОСТЬ 1 : «НАЧАТЬ РАЗГОВОР, ИСХОДЯ ИЗ КОНКРЕТНОЙ СИТУАЦИИ»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 1 : „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň A2

Spôsoblosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Начать разговор, исходя из конкретной ситуации общения	Обратить на себя внимание <i>Upútať pozornosť</i>	Извините, ... Простите, ... Позвольте ... Разрешите ... Вы не скажете, ... Я хотел бы... Познакомься, пожалуйста, ... Познакомьтесь ...	Časovanie slovíes v prítomnom čase Rozkazovací spôsob slovíes Časovanie slovíes Krátke tvary prídavných mien	Žiak dokáže viesť krátke spoločenské rozhovory, vie sa jazykom (a štýlom) prispôbiť situáciám a osobám. Rozumie odtienkom výrazov jemu adresovaných.	-Staršie osoby a spoločnosť -Zdravotné postihnutie a tolerancia -Rasizmus
	Приветствовать <i>Pozdraviť</i>	Привет. С приездом! Добро пожаловать! Как дела? Как поживаешь? Здравствуй (-те). Привет. Спасибо, нормально. Хорошо.			
<i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Ответить на приветствие <i>Odpovedať na pozdrav</i>	Благодарю (вас, тебя). Я вам благодарен. (благодарна) за ... Не знаю, как вас благодарить.			
	Выразить благодарность <i>Podakovať a vyjadriť svoje uznanie</i>	Пока. До завтра. До встречи. До понедельника. Прощай (-те)! Всего хорошего! Спокойной ночи! Счастливого пути!			
	Попрощаться <i>Rozlúčiť sa</i>				

**СПОСОБНОСТЬ 2 : «ВЫСЛУШАТЬ И ИНФОРМИРОВАТЬ»
УРОВЕНЬ А2**

Spôsobilosť č. 2 : „Vypočít' si a podať informácie“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Выслушать и информировать <i>Vypočít' si a podať informácie</i></p>	<p>Получить информацию <i>Informovať sa</i></p>	<p>Как поживаешь? Что у тебя (у вас) нового? Разрешите узнать ваше имя и отчество? Вы можете мне дать ваш адрес? Когда это было? Могли бы вы мне сказать ...</p>		<p>Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu alebo súvislého monológu so stručnými komentármi, rozprávaním príbehu, opisom udalostí a činnosti s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: krátke interview, jednoduchá správa, inzerát, krátke oznámenie, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy, letáky a pod.</p>	
	<p>Подтвердить (настаивать на чём-либо) <i>Potvrdiť (trvať na niečom)</i></p> <p>Включить информацию в ... <i>Začleniť informáciu</i></p>	<p>Да, это так. Да, конечно. Хорошо. Очень хорошо. Я не против. Я уверен, что ... По-моему, это было так.</p>	<p>Intonácia opytovacích viet s opytovacím zámenom. aj bez neho. Používanie prísloviek</p>		<p>Uprozorniť na špecifickú komunikáciu v masmédiách (niektoré noviny, časopisy, reklama, televízne noviny, atď.).</p>
	<p>Ответить на просьбу <i>Odpovedať na žiadosť</i></p>	<p>Пожалуйста. С удовольствием.</p>			

**СПОСОБНОСТЬ 3 : «ВЫБРАТЬ ИЗ ПРЕДЛАГАЕМЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 3 : „Vybrať si z ponúknutých možností“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Выбрать из предлагаемых возможностей</p> <p><i>Vybrať si z ponúknutých možností</i></p>	<p>Определить/ различить <i>Identifikovať</i></p> <p>Описать <i>Opísať</i></p> <p>Подтвердить. Не воспринять. Выразить несогласие. Исправить. <i>Potvrdiť/ Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)</i></p>	<p>Пример: Это город Сочи.</p> <p>Пример: Сочи – это курортный город. Он находится на побережье чёрного моря.</p> <p>Ты прав. Я не против. Я не возражаю. Твоё предложение меня вполне устраивает. Ты неправ (-а). Вы неправы. К сожалению, я не могу с тобой согласиться.</p>	<p>Sklonovanie podstatných mien. Štruktúra oznamovacej vety. Používanie krátkeho tvaru prídavných mien.</p>	<p>Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu alebo súvislého monológu so stručnými komentármi, rozprávaním príbehu, opisom udalostí a činností s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: spoločenská komunikácia, dialóg, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál, krátky opis a pod.</p>	<p>Upozorniť na životný štýl a interkultúrne rozdiely v jednotlivých regiónoch krajín, miest a vidieka.</p>

**СПОСОБНОСТЬ 4: «ВЫСКАЗАТЬ СВОЁ МНЕНИЕ»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 4 : „Vyjadriť svoj názor“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Высказать своё мнение <i>Vyjadriť svoj názor</i>	Высказать своё мнение <i>Vyjadriť svoj názor</i>	По-моему, это ... По моему мнению ... Я хочу сказать ... Мне кажется, что ...	Oddelené písanie zápornej častice <i>ne</i> so slovesam	Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu alebo súvislého monológu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá žánrov: spoločenská komunikácia, dialógy, stručné komentáre, rozprávanie príbehu, opis udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy, letáky reklamný materiál a pod.	Jazyková a interkultúrna dimenzia
	Выразить своё согласие <i>Vyjadriť svoj súhlas</i>	Да, конечно. Я согласен. Это меня вполне устраивает. Ты прав (-а). Я не возражаю. К сожалению, я не могу согласиться. Нет, я (мы) против.			
	Выразить убеждение <i>Vyjadriť svoje presvedčenie</i>	Я уверен, что ... Я убеждён, что ... Я верю, что ... Нет. Не может быть. Я не согласен. Я не могу с этим согласиться. Это неправда! Это несправедливо! Это нечестно!			
Выразить степень уверенности <i>Vyjadriť stupeň istoty</i>	Выразить степень уверенности <i>Vyjadriť stupeň istoty</i>	Я знаю точно. Это верно. Я уверен.			

**СПОСОБНОСТЬ 5: «ВЫРАЗИТЬ СВОЁ ЖЕЛАНИЕ»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 5 : „Vyjadriť svoju vôľu“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Выразить своё желание <i>Vyjadriť svoje želania/túžby</i>	Выразить свои желания / мечты <i>Vyjadriť svoje želania/túžby</i>	Я хотел бы ... Мне хотелось бы ... Я мечтаю о ...	Podmieňovací spôsob slovíes	<p>Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu alebo súvislého monológu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduché osobné listy, brožúry, inzerát, stručné rozprávanie príbehu, opis udalosti a činnosti, úryvok z rozprávky, komiks, letáky, reklamný materiál a pod.</p>	<p>Upozorniť na kultúrne/interkultúrne špecifiká komunikácie pri najviac frekventovaných témach ako sú práca, ekológia, blahobyť, atď.</p>
Выразить своё желание <i>Vyjadriť svoju vôľu</i>	Выразить свои планы (ближайшие и будущие) <i>Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)</i>	На следующей неделе я пойду в театр. Завтра мы будем писать контрольную работу по истории.	Budúci čas slovíes.		

**СПОСОБНОСТЬ 6: «ВЫРАЗИТЬ СВОЮ СПОСОБНОСТЬ»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 6 : „Vyjadriť svoju schopnosť“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Выразить свою способность <i>Vyjadriť svoju schopnosť</i>	Показать свои знания <i>Vyjadriť vedomosti/ poznatky/zistenia</i> Высказать своё незнание <i>Vyjadriť neznalosť</i>	Пример: Мне (нам) известно, что эта картина называется «Бурлаки на Волге». Я знаю, что она написана известным художником Репиным. Мне неизвестно, кто ... Я не знаю, кто ...	Časovanie slovesa <i>znat'</i> . Používanie krátkeho tvaru prídavných mien Aktívne a pasívne konštrukcie Časovanie slovesa <i>vlaďet' čem? + inštrumentál podstatných mien</i> Časovanie modálnych slovies <i>umeť, moč'</i> (opakovanie)	Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu alebo súvislého monológu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: stručné komentáre, rozprávanie príbehu, oznámenie, opis udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál a pod.	Zdôrazniť charakter a štruktúru školstva, kultúru a úroveň znalostí rodených hovoriacich v jednotlivých cieľových krajinách primerane veku žiakov.
	Показать своё умение что-либо делать <i>Vyjadriť svoju schopnosť vykonat' nejakú činnosť</i>	Я умею (могу) говорить по-русски и по-английски. Я владею русским и английским языками.			

**СПОСОБНОСТЬ 7 : «ВОСПРИНИМАТЬ И ПРОЯВЛЯТЬ СВОИ ЧУВСТВА»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 7 : „Vnímať a prejavovať svoje city“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Осознавать и проявлять свои чувства <i>Vnímať a prejavovať svoje city</i>	Выразить свою радость, удовлетворение от чего-либо <i>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie</i>	Как я рад (-а)! Как здорово! Как хорошо! Прекрасно! Чудесно!	Príslovky Časovanie zvratných slovies	Коммуникация са реализује в подобе једнодучећо дијалогу а лебо сјувјислећо монологу s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduché osobné listy, blahoželanie, brožúry, stručné komentáre, rozprávanie príbehu, opis udalosti a činnosti, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy, jednoduché oznámenie, krátka žiadosť, pozvánka a pod.	Poukázať na spôsob komunikácie pri dôležitých udalostiach v živote ľudí, radostných a smutných (svadba, narodenie dieťaťa, rozvod, úmrtie, ťažká choroba) a zdieľaní radosti a smútku s iným človekom, zdôrazniť vhodný výber komunikačných prostriedkov pri poskytnutí rady a povzbudení.
	Выразить печаль, удрученность <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	Мне жалко. Мне неприятно. Мне обидно. Очень жаль!	Intonácia zvolávacích viet		
	Выразить симпатию <i>Vyjadriť sympatie</i> Выразить физическую боль <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>	Мне нравится. Я доволен/довольна. Ой! Больно! Мне очень больно!	Časovanie slovies. Vymedzovacie zámen		
	Успокоить, поддержать, придать смелость <i>Utesiť, podporiť, dodať odvahu</i>	Не бойся. Всё будет хорошо. Ты всё сможешь, всё сумеешь. Ты всё преодолеешь. Всё зависит только от тебя.			

**СПОСОБНОСТЬ 8 : «ВЫРАЗИТЬ ОЖИДАНИЕ И РЕАГИРОВАТЬ НА НЕГО»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 8 : „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostredky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Выразить ожидание и реагировать на него <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Выразить надежду <i>Vyjadriť nádej</i>	Я верю, что всё будет хорошо. Надеюсь, что ... Я разочарован (-а). А я тебе (вам) так верил!	Krátky tvar prídavných mien. Prítomný a budúci čas sloves. Slovesný vid Skloňovanie osobných zámen 2. stupeň prísloviek	Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu alebo súvislého monológu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: krátke oznámenie, inzerát, stručné komentáre, rozprávanie príbehu, opis udalosti a činnosti, jednoduché osobné listy, telefonicky rozhovor, brožúry, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy, letáky reklamný materiál a pod.	Priblížiť spôsoby starostlivosti o ľudí zo sociálne slabšieho prostredia, nezamestnaných, osamotených ako aj rôznych foriem pomoci tejto sociálnej skupine obyvateľstva.
	Выразить разочарование <i>Vyjadriť sklamanie</i>	Мне страшно! Я боюсь! Меня это беспокоит. Я очень волнуюсь. Я так взволнован (-а)! Мне не страшно! Я не боюсь ничего! Я не сделаю этого больше. Я исправлюсь. Я буду/стану слушаться. Как хорошо, что всё прошло/закончилось! Мне стало легче. Я доволен (довольна.)			
Выразить облегчение <i>Vyjadriť úľavu</i>	Выразить удовлетворение <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Я доволен. Я разочарован. Всё могло быть лучше. Что тебе нравится? Что тебе не нравится? Скажи, чем ты недоволен? Что тебя удовлетворяет, а что не удовлетворяет?	2. stupeň prísloviek	jednoduché osobné listy, telefonicky rozhovor, brožúry, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy, letáky reklamný materiál a pod.	Priblížiť spôsoby starostlivosti o ľudí zo sociálne slabšieho prostredia, nezamestnaných, osamotených ako aj rôznych foriem pomoci tejto sociálnej skupine obyvateľstva.
	Высказать неудовлетворение, пожаловаться <i>Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si</i>	Узнать об удовлетворённости или неудовлетворённости кого-либо кем-либо, чем-либо <i>Zistiť spokojnosť / nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</i>			

**СПОСОБНОСТЬ 9 : «ПРЕДСТАВИТЬ СВОИ УВЛЕЧЕНИЯ И СВОЙ ВКУС»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 9 : „Predstaviť svoje záľuby a vkus“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Представить свои увлечения и свой вкус</p> <p><i>Predstaviť svoje záľuby a vkus</i></p>	<p>Выразить, что я люблю, что мне нравится</p> <p><i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávať</i></p> <p>Выразить свою любовь к кому-либо, к чему-либо</p> <p><i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i></p> <p>Выбрать из предлагаемого самое лучшее</p> <p><i>Vybrať si z ponúknutých možností najobľúbenejšiu</i></p>	<p>Мне нравится поп-музыка. Я люблю поп-музыку. Я увлекаюсь поп-музыкой. Меня интересует поп-музыка.</p> <p>Примеры: Мне не нравится физкультура. Я не люблю математику. Я не интересуюсь историей. Я не увлекаюсь спортом.</p> <p>Профессия программиста – самая интересная. Моему другу больше всего нравится хоккей. Больше всех я люблю свою маму.</p>	<p>Časovanie slovies. Slovné spojenia: любить <i>кого?</i> <i>что?</i>+ akuzatív ; увлекаться / интересоваться <i>я кем? чем?</i> + inštrumentál 3.stupeň prísloviek a prídavných mien</p>	<p>Ústny prejav formou monológu – oboznámiť okolie o svojich záľubách alebo pocitoch, alebo formou dialógu – reagovať a vyjadriť svoj postoj a pocity v rámci vzniknutých situácií</p> <p>Písomný prejav: napísať súvislý text opisujúci záľubu alebo postoje voči prostrediu, opis vzťahu voči ľuďom z okolia, veciam – jednoduchý osobný list, reagovať na prežité situácie a zážitky v minulosti – jednoduchý osobný list, hovorový štýl.</p>	<p>Naučiť sa správať v reštaurácii a vyjadriť svoj postoj voči kuchyniam cieľových krajín, oboznámiť sa s odlišnými jedlami a nápojmi, vedieť popísať chute a vyjadriť spokojnosť a nespokojnosť s jedlom, alebo nápojom, jedálny lístok, jednoduché recepty.</p>

**СПОСОБНОСТЬ 10 : «РЕАГИРОВАТЬ В ОБОСТРЁННОЙ СИТУАЦИИ»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 10 : „Reagovať vo vyhrotenej situácii“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Реагировать в обострённой ситуации <i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i></p>	<p>Выразить свой гнев, плохое настроение <i>Vyjadriť svoj hnev, svoju zlú náladu</i></p>	<p>Оставь (-те) меня в покое!</p>		<p>Komunikácia sa realizuje formou dialógu, výmena názorov, konfrontácia, ostrá výmena názorov, alebo formou súvislého monológu – vyjadrenie aktuálnych pocitov, postojov, názorov, hnevu, rozhorčenia, ospravedlnenie. Typy textov: vtipy, karikatúry, texty o kultúrnom kontexte krajín cieľového jazyka, písomné dialógy, výmeny názorov, filmy</p>	<p>Naučiť dôstojne vyjadriť zľú náladu a nespokojnosť. Naučiť uvedomiť si vhodné reakcie na vzniknuté situácie, ktoré sú nepríjemné, vyhrotené.</p>
	<p>Реагировать на гнев, на плохое настроение кого-либо <i>Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného</i></p>	<p>Перестань кричать! Успокойся!</p>			<p>Rozdiely v reakciách vo vyhrotených situáciách medzi Slovenskom a cieľovými krajinami.</p>
	<p>Обижать <i>Urážať</i></p>	<p>Иди (-те) к чёрту!</p>			
	<p>Ругать <i>Nadávať</i></p>	<p>Дурак! Идиот!</p>			

**СПОСОБНОСТЬ 11 : «ОПРЕДЕЛИТЬ, СООБЩИТЬ И ПРИНЯТЬ ПРАВИЛА ИЛИ ОБЯЗАННОСТИ»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 11 : „Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Определить, сообщить и принять правила или обязанности <i>Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti</i>	Выразить приказ <i>Vyjadriť príkaz/zákaz</i>	Скажи! Напиши! Молчи! Не говори! Ответь! Не смотри так! Открой окно!	Rozkazovací spôsob slovíec Citoslovce можно, нельзя	Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu alebo súvislého monológu (stručné vyjadrenie príkazov, požiadaviek, povolenia, súhlasu, nesúhlasu s použitím základných fráz a špecifickej slovnej zásoby) s uplatnením hovorového alebo administratívneho štýlu. Typy textov: informačné tabule, nápisy na verejných priestranstvách, jednoduché osobné listy, krátke formálne listy, brožúry, reklamný materiál, štýl formálny, administratívny, aj neformálny, hovorový.	Základné druhy zákazov a predpisov - nadvisy a obrázky na verejných priestranstvách, v reštauráciách, na autobusových vlakových nástupištiach, na letiskách, v parkoch, v múzeách, v galériách, v obchodných domoch, atď'.
	Выразить моральную или социальную норму поведения <i>Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu</i>	Примеры: Нельзя обижать малышей! Уважайте старших! Уступайте им место в автобусе! Помогайте друг другу!			
Получить разрешение <i>Získať povolenie, súhlas</i>	Согласиться с чем-либо, дать разрешение на что –либо <i>Dať súhlas, povoliť niečo</i>	Можно спросить? Разрешите спросить? Здесь можно купаться?	Slovesled opytovacej vety. 2. stupeň prísloviek		
	Отказать <i>Odmietnuť</i>	Спрашивай. Пожалуйста. Да, можно. Конечно, можно.			
Запретить <i>Zakazať</i>	Воспротивить-ся против запрета <i>Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz</i>	Нет, здесь нельзя купаться. Здесь запрещено (запрещается) купаться! Купаться воспрещено!			
	Угрожать <i>Vyhrožovať sa</i>	Почему нельзя? Им можно, а мне нельзя?! Это несправедливо!			
Обещать <i>Sľúbiť</i>	Угрожать <i>Vyhrožovať sa</i>	Ну, подожди! Я тебе покажу! Я скажу (позвоню) твоим родителям. Я больше не буду. Это больше не повторится.			
	Обещать <i>Sľúbiť</i>				

**СПОСОБНОСТЬ 12 : «РЕАГИРОВАТЬ НА НЕСОБЛЮДЕНИЕ ПРАВИЛ ИЛИ ОБЯЗАННОСТЕЙ»
УРОВЕНЬ А2**

Spôsobilosť č. 12 : „Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Реагировать на несоблюдение правил или обязанностей</p> <p><i>Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností</i></p>	<p>Признать свою вину <i>Obvinit', obvinít' sa, priznať sa</i></p> <p>Извиниться <i>Ospravedlnit' sa</i></p> <p>Отвергнуть обвинение <i>Odmietnuť obvinenie</i></p> <p>Упрекать <i>Učítať</i></p>	<p>Да, я виноват (-а).</p> <p>Извини (-те), пожалуйста. Прости (-те), пожалуйста. Не сердись на меня.</p> <p>Я не виноват. Это неправда! Это ложь!</p> <p>Как тебе не стыдно! Вам не стыдно?! Стыдись!</p>	<p>Rozkazovací spôsob slovíes. Krátky tvar prídavných mien</p>	<p>Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu alebo súvislého monológu s použitím špecifickej slovnej zásoby, s uplatnením hovorového štýlu, samostatného písomného prejavu – formálne listy, administratívne a korešpondenci</p> <p>a Typy textov: jednoduché osobné listy, jednoduché administratívne listy, komiks, dialógy.</p>	<p>Rozdielnosti, špecifická a základné pravidlá písania formálnych listov v jazyku cieľovej krajiny a slovenskom jazyku za účelom ospravedlnenia, kritiky, reakcie na nedodržanie vopred dohodnutých pravidiel a povinností.</p> <p>Špecifická písania osobných listov, za účelom vyjadrenia ospravedlnenia, priznania, odmietnutia obvinenia.</p>

**ПОСОБНОСТЬ 13 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ЧТО-ЛИБО (СЛУЧАЙ ИЛИ СОБЫТИЕ)»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 13 : „Reagovať na príbeh alebo udalosť“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать на что-либо (случай или событие) <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Проявить интерес к чему-либо <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	Примеры: Я тоже хочу научиться играть в теннис. Я хочу помочь бабушке накормить кроликов.	Modálne slovesá + infinitív Podmieňovací spôsob slovíes	Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu alebo súvislého monológu (stručné komentáre, rozprávanie príbehu, opis udalostí a činností) s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, brožúry, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy, letáky.	Aj negatívna reakcia ako napríklad nezáujem sa dá sformulovať zdvorilo. V niektorých krajinách, napr. v Anglicku, s obľubou vkladajú do reakcií veľkú dávku emócií. Obľúbené rozprávky a príbehy detí na Slovensku/UK/Ne mecku/Francúzsku , atď.
	Выразить интерес к рассказу кого-либо <i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>	Ой, как интересно!			
	Проявить удивление <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	В самом деле?! Вот это да!	Záporné zámená. Skloňovanie osobných zámen. Časovanie slovíes		
	Выразить, что это меня не удивило <i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo prekvapil/-lo</i>	Ничего особенного (удивительного) в этом нет.			
	Проявить незаинтересованность <i>Vyjadriť nezáujem</i>	Мне неинтересно.			

**СПОСОБНОСТЬ 14 : «ПРЕДЛОЖИТЬ И РЕАГИРОВАТЬ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕ»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 14 „Ponúknuť a reagovať na ponuku“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Предложить и реагировать на предложение <i>Ponúknuť a reagovať na ponuku</i>	Попросить кого-либо что-либо сделать <i>Žiadať od niekoho niečo</i>	Принесите, пожалуйста ... Сделайте, пожалуйста, ...	Rozkazovací spôsob slovies Zvolávacie vety.	Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu alebo súvislého monológu (stručné komentáre, rozprávanie príbehu, opis udalosti a činnosti) s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, brožúry, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy, letáky.	Prvé odmietnutie nemusí byť definitívne, môže znamenať, že ponuku treba zopakovať. V niektorých komunikačných kontextoch môže byť návrh na ďalšie stretnutie iba zdvorilou formou ukončenia kontaktu. Generačné rozdiely (Aj mladí ľudia raz zostarnú).
	Отвечить на просьбу <i>Odpovedať na žiadosť</i>	Пожалуйста. Примеры: Познакомь меня с твоими родителями. Покажи мне твою коллекцию монет. Примеры: Давай пойдём на дискотеку! Давайте споём!			
Предложить кому-либо что-нибудь сделать <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil</i>	Предложить сделать что-нибудь сообща <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili</i>	Примеры: Мама, сиди, не вставай, я приготовлю гостям кофе. Примеры: Я тебе принесу компакт-диск с русскими песнями, а ты мне принеси видеокассету «Ночной дозор». Я тебе дам стихи Пушкина, а ты мне дай рассказ Шолохова «Судьба человека».	Časovanie slovies давать -дать		
	Предложить свою помощь (сделать что-нибудь вместо кого-нибудь другого) <i>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)</i>	Примеры: Я тебе принесу компакт-диск с русскими песнями, а ты мне принеси видеокассету «Ночной дозор». Я тебе дам стихи Пушкина, а ты мне дай рассказ Шолохова «Судьба человека».			
	Предложить что-нибудь одолжить/подарить <i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i>	Спасибо. С удовольствием. Спасибо за приглашение.			
	Ответить на предложение кого-либо другого <i>Odpovedať na návrh niekoho iného</i>				

**СПОСОБНОСТЬ 15 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ДОЛЖНО ПРОИЗОЙТИ»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 15 : „Reagovať na niečo, čo sa má udiat’ v budúcnosti“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагирова ть на то, что должно произойти <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiat’ v budúcnosti</i>	Предостереж ь от кого- либо и от чего-либо <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	Примеры: Не ходи туда, там опасно. Осторожно! Идёт машина! Стой! Ты не видишь красный свет?!	Jazykové prostriedky	Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu alebo súvislého monológu (stručné komentáre, rozprávanie príbehu, opis udalostí a činnosti) s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, brožúry, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy, letáky reklamný materiál.	V spôsobe trávenia voľného času detí v Európe existujú paralely. Slovensko ako hostiteľ'ská krajina. Príprava na príchod zahranických študentov do našej školy (rady, varovania, odporúčania pre cudzcincov).
	Посоветовать <i>Poradiť</i> Помочь набраться смелости/По д-держать <i>Dodať odvahy/Podp oriť</i>	Примеры: Я советую тебе посмотреть фильм «Ночной дозор». Это хороший фильм. Не бойся! Смелее! Примеры: Ты победишь. У тебя все получится.			
	Пожелать кому-либо <i>Adresovať niekomu svoje želanie</i>	Примеры: Желаю тебе успешно сдать экзамен. Желаю тебе победы в олимпиаде по русскому языку.			

**СПОСОБНОСТЬ 16 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОШЛО»
УРОВЕНЬ А2**

Spôsobilosť č. 16 : „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti“ Úroveň A2

Spôsoblosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Реагировать на то, что произошло в прошлом.</p> <p><i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i></p>	<p>Вспомнить что-либо/ кого-либо <i>Spomenúť si na niečo/niekoľko</i></p>	<p>Пример: В прошлом году я был в России.</p>	<p>Minulý čas slovies</p>	<p>Komunikácia sa realizuje v podobe dialógu alebo súvislého monológu (stručné komentáre, rozprávanie príbehu, opis udalostí a činností s uplatnením hovorového štýlu. Типы текстов: jednoduché osobné listy, brožúry, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy, letáky reklamny materiál.</p>	<p>Suvenir zo zahraničia (čo pripomína/ aké spomienky evokuje). Čo ma nedávno prekvapilo/ šokovalo/potešilo.</p>
	<p>Высказать, что я что-то/кого-то забыл <i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i></p>	<p>Не помню.</p>			
	<p>Напомнить <i>Pripomenúť</i></p>	<p>Ты не забыл, что ...?</p>			
	<p>Соболезновать <i>Kondolovať</i></p>				
	<p>Поздравлять <i>Gratulovať</i></p>	<p>С праздником! С новосельем! С Новым годом!</p>			

**СПОСОБНОСТЬ 17 : «РЕАГИРОВАТЬ ПРИ ПЕРВОЙ ВСТРЕЧЕ»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 17 : „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать при первой встрече <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Представить кого-либо <i>Predstaviť niekoho</i>	Познакомься (-тесь). Разрешите (-те) представить Разрешите представиться. Меня зовут ... Давай(-те) познакомимся.	Rozkazovací spôsob slovíes	Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu alebo súvislého monológu (stručné komentáre, rozprávanie príbehu, opis udalosti a činnosti) s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, brožúry, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy, letáky reklamný materiál	Pravidlá pri predstavovaní. Stereotypy ako napr. Slováci sú pohostinní, porovnanie s cieľovou krajinou.
	Представиться <i>Predstaviť sa</i>	..			
	Реагировать на представляемого <i>Reagovať na predstavene niekoho</i>	Очень приятно. И мне приятно с тобой (с вами) познакомиться.			
	Встретить <i>Prívať niekoho</i>	Добро пожаловать! С приездом! Проходи! Проходите!			
	Принести тост <i>Predniesť prítok</i>	Выпьем за здоровье! За здоровье! За дружбу! За любовь! За всё хорошее!			

**СПОСОБНОСТЬ 18 : «ПЕРЕПИСЫВАТЬСЯ»
УРОВЕНЬ А2
Spôsobilosť č. 18 : „Korešpondovať“ Úroveň A2**

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p style="text-align: center;">Переписываться <i>Korešpondovať</i></p>	<p>Начать писать письмо <i>Začať / list</i></p>		<p>Časovanie slovies Skloňovanie podstatných a prídavných mien Skloňovanie zámen</p>	<p>Коммуникаčný kontext sa realizuje písomnou formou s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, poznámky, správy, krátke písané neformálne odkazy.</p>	<p>Upozorniť na dodržiavanie zdvorilosti v písomnom prejave. Príklady jednoduchej korešpondencie.</p>
	<p>Закончить письмо <i>Ukončiť / list</i></p>	<p style="text-align: center;">Я переписываюсь с ...</p>			
	<p>Переписываться с кем-нибудь <i>Písať si</i></p>				

**СПОСОБНОСТЬ 20 : «ОБМЕНИВАТЬСЯ МНЕНИЯМИ, РАЗГОВАРИВАТЬ С КЕМ-ЛИБО»
УРОВЕНЬ А2**

Spôsobilosť č. 20 : „Vytiеňať si názory, komunikovať“ Úroveň А2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Обмениваться мнениями, разговаривать с кем-либо <i>Vytiеňať si názory, komunikovať</i>	Начать разговор <i>Začať rozhovor</i>	Привет. Что нового? Как дела?	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
	Проявить инициативу в разговоре <i>Újat' sa slova v rozhovore</i>	Ты знаешь, ...			
Обмениваться мнениями, разговаривать с кем-либо <i>Vytiеňať si názory, komunikovať</i>	Попросить слова <i>Vypýtať si slovo</i>	Разрешите мне сказать. Позвольте мне сказать.	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
	Вернуться к недоговорённому, если меня прервали <i>Vrátiť sa k nedopovedanejmu, keď ma prerušili</i>	Я хотел (-а) бы вернуться к тому, о чём я начал говорить.			
	Не дать слова <i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i>	Ничего не говори! Лучше молчи / помалкивай!			

**СПОСОБНОСТЬ 24 : «УБЕДИТЬСЯ, ЧТО МОИ СЛОВА / ТО, О ЧЁМ Я ГОВОРИЛ/ МОИ АРГУМЕНТЫ
БЫЛИ ПОНЯТЫ»
УРОВЕНЬ A2**

**Spôsobilosť č. 24 : „Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli
pochopené“ Úroveň A2**

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Убедиться, что мои слова/то, о чём я говорю/ мои аргументы были поняты <i>Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené</i>	Убедиться в том, что слушатели меня поняли <i>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</i>	Вы поняли, о чём я говорил? Вам понятно, что я сказал? Вам всё понятно?	Časovanie slovies Rozkazovací spôsob slovies Podmieňovací spôsob slovies	Komunikácia prebieha ústnou formou využitím dialógov. Štýl jazykového prejavu je zmesou rečnickeho a hovorového štýlu. Žiak vie komunikovať v rámci jednoduchej a bežnej úlohy, ktorá si vyžaduje iba jednoduchú a priamu výmenu informácií. Dokáže anticipovať význam už aj zo zložitejších konštrukcií. Typy textov: rozhovory v rôznych situáciách, ilustrované príbehy.	Snaha pri komunikácii s cudzincom a odstránenie istých obáv. Rôzne situácie prinášajú v každom cudzom jazyku využitie rôznych jazykových prvkov spojených so špecifickým kontextom.
	Убедиться в том, что правильно понял высказанное <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i>	Если я вас правильно понял, то ... Не знаю, правильно ли я вас понял, вы сказали ...			
Убедиться в правильности понимания проблемного слова, фразы <i>Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/frázy</i>	Замениť забытое/незнакомое слово <i>Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo</i>	Скажите, пожалуйста, как это правильно сказать? / как это будет по-русски?			
	Искать слово, предложение <i>Hľadať slovo/vetu</i>	Я не могу вспомнить, как это называется / сказать по-русски.			
Исправиться, вернуться к разговору <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i>	Исправиться, вернуться к разговору <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i>	Извините, я ошибся.			

**СПОСОБНОСТЬ 25 : «РАССКАЗАТЬ ЧТО-ЛИБО»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 25 : „Porozprávať niečo“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Рассказать что-либо</p> <p><i>Porozprávať niečo</i></p>	<p>Рассказывать</p> <p><i>Rozprávať príbeh</i></p>	<p>Я хочу рассказать ...</p> <p>Мне хотелось бы рассказать ...</p>		<p>Komunikácia</p> <p>prebieha formou monológu doplnenej s jednoduchým dialógom. Využíva sa hovorový štýl. Žiak si vie pripraviť veľmi jednoduchý prejav o faktoch a udalostiach, ktoré sa ho priamo týkajú (rozprávanie príbehu, opis udalosti a činnosti)</p> <p>Typy textov: denník, opis, listy, úryvky príbehov a rozprávok.</p>	<p>Autori najznámejších literárnych diel cieľovej krajiny – primerane veku žiaka a jeho dosiahnutej komunikačnej úrovni.</p>
	<p>Рассказать историю, анекдот</p> <p><i>Začať príbeh, historiku, anekdotu</i></p>	<p>Однажды ... Это было .../случилось/ произошло. Это началось ...</p>			
	<p>Закончить рассказ, историю</p> <p><i>Zhrnúť príbeh, historiku</i></p>	<p>Наконец, ... Это закончилось тем, что ...</p>			

Odporúčané spôsobilosti

СПОСОБНОСТЬ 19 : «ЗВОНИТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ» УРОВЕНЬ А2 Spôsobilosť č. 19 : „Telefonovať“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
<p>Звонить по телефону <i>Telefonovať</i></p>	<p>Начать, поддерживать и закончить телефонный разговор <i>Začať rozhovor, udržiavať rozhovor, ukončiť telefonický rozhovor</i></p>	<p>Я слушаю! Иванова слушает. Подождите минутку! Его (её) нет дома ... Перезвони (-те) попозже. До свидания!</p>	

VI SLOVNÁ ZÁSoba

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. V osnovách, ktoré sa používali doteraz bola slovná zásoba naznačená len vymedzením tematických okruhov pre jednotlivé ročníky ZŠ a SŠ, v rámci ktorých sa mal žiak vedieť vyjadriť. Zostávalo na učiteľovi, resp. na učebnici, ktorú používal, akú slovnú zásobu a v akom rozsahu si ju žiak osvojil.

Predložené osnovy prezentujú požiadavky na osvojenie si slovnej zásoby oveľa konkrétnejšie a sú založené na kritériách pre ovládanie cudzieho jazyka podľa úrovni (A1, A2, B1, B2) vymedzených v *Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky*. Autori osnov síce tiež vychádzajú z idey, že slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých prípadoch (najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike) prelína.

Prvým krokom bolo preto stanovenie základných tematických okruhov (spolu 21 tém), ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce základné témy, najmä podľa úrovni ovládania cudzieho jazyka. Všetky témy ako aj podtémy sú spoločné pre všetky jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách, avšak ich naplnenie konkrétnou slovnou zásobou je urobené pre každý jazyk zvlášť.

Druhým krokom bol teda výber základnej slovnej zásoby (pre úroveň A1 a A2) a jej rozšírenie o tematicky a štylisticky špecifickejšiu lexiku (pre úroveň B1 a B2) pre jednotlivé cudzie jazyky. Pri začleňovaní lexiky autori postupovali tak, že začali s výberom slovnej zásoby pre najnižšiu úroveň. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navšenie lexiky na vyššej úrovni (až po úroveň B2).

Autori osnov si nenárokujú na absolutizáciu tohto dokumentu, t. j. že vyčerpali všetky možnosti začlenenia lexiky. Predmetný materiál by mal slúžiť ako východisko a základ pre výučbu a osvojenie si potrebnej slovnej zásoby, aby sa žiak (na úrovni A1 – B2) vedel relevantne dohovoriť v ústnej i písomnej forme v komunikačných situáciách zodpovedajúcich potrebám učiacich sa.

Témy pre komunikačné úrovne

Uvádzame zoznam tém pre komunikačné úrovne A1 až B2:

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina - vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Domov a bývanie

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života
Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Pracovné činnosti a profesie

Školský systém

Celoživotné vzdelávanie

Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna

Počasiе

Rastliny/flóra

Klíma

Človek a jeho životné prostredie

Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Knihy a čítanie

Rozhlas, televízia a internet

Výstavy a veľtrhy

Kultúra a jej vplyv na človeka

Umenie a rozvoj osobnosti

Stravovanie

Stravovacie návyky

Mäso a mäsové výrobky

Zelenina a ovocie

Nápoje

Cestoviny a múčne výrobky

Mliečne výrobky

Stravovacie zariadenia

Príprava jedál

Kultúra stolovania

Zdravá výživa

Multikultúrna spoločnosť

Cudzie jazyky

Rodinné sviatky

Cudzojazyčná komunikácia

Štátne a cirkevné sviatky

Zvyky a tradície v rôznych krajinách

Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Obliekanie a móda

Základné druhy oblečenia

Odevné doplnky

Výber oblečenia na rôzne príležitosti

Druhy a vzory odevných materiálov

Móda a jej trendy

Šport

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Športové disciplíny

Význam športu pre rozvoj osobnosti

Nové trendy v športe

Fair play športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia

Pošta a telekomunikácie

Druhy a spôsoby nákupu a platenia

Hotely a hotelové služby

Centrá krásy a zdravia

(kaderníctva, fitnes, ...)

Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely

Moja krajina a moje mesto

Geografický opis krajiny

Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia

Kultúra a jej formy

Umenie – spoločnosť – kultúra

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok

Formy komunikácie

Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže

Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy

Predstavy mládeže o svete

Zamestnanie

Pracovné pomery a kariéra

Platové ohodnotenie

Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy

Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály

Positívne a negatívne vzory

Slovensko

Geografické údaje

História

Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje

História

Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Wybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň A2

Témy/Všobecné/ Podtémy	Úroveň A1	Úroveň A2
1 Rodina a spoločnosť - Osobné údaje - Rodina - vzťahy v rodine - Národnosť/štátna príslušnosť - Tlačivá/dokumenty - Vzťahy medzi ľuďmi - Náboženstvo	Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine имя, фамилия, девочка, семья, папа, мама, ребёнок, дети, сын, дочка, бабушка, дедушка, внук, внучка, дядя, тётя, двоюродный брат, двоюродная сестра, жить, работать, профессия, инженер, врач, медсестра, водитель, официант, официантка, служащий, служащая, предприниматель, предпринимательница, экономист, звать, меня зовут, представить, познакомиться, познакомиться, подруга, друг, любить, отдыхать, играть, должен, должна, должны, помогать, надо, мыть, посуда, вытирать, поливать, пыль, выносить, мусор	A1 + Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá/dokumenty русский, русская, русские, словак, словачка, словаки, имя, отчество, родиться, в 1978 году, 12.12. 1978, гражданин, гражданка, граждане, анкета, паспорт, заграничный паспорт (загранпаспорт), свидетельство о рождении, заполнить, замужем, не замужем, жениться, женат, неженат
2 Domov a bývanie - Mój dom/byt - Zariadenie bytu - Domov a jeho okolie - Bývanie v meste a na dedine	Mój dom/byt Zariadenie bytu город, деревня, жить, дом, этаж, подъезд, лифт, комната, квартира, однокомнатная, двухкомнатная, трёхкомнатная, четырёхкомнатная, большая, маленькая,	A1+ Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine дом, частный, собственный, вилла, коттедж, панельный, кирпичный, многоквартирный, высотный, окрестность, зелень, переехать, удобство, вид, доволен, планировка, смежный, отдельный,

<p>- Spoločnosť a životné prostredie</p> <p>- Spoločnosť a jej životný štýl</p>	<p>светлая, тёмная, уютная, большая, высокий, низкий, гостиная, детская, кабинет, спальня, кухня, ванная, туалет, балкон, лоджия, гардероб, помещение, прихожая, коридор, кровать, диван, кресло, удобный, ковёр, телевизор, стенка, лампа, плита (газовая, электрическая), посуда, стакан, убирать, спать, между, посреди, перед, за, под, над, далеко, недалеко, близко, электроприборы, холодильник, морозильник, стиральная машина, микроволновая печь, пылесос, утюг, видеомонитор, музыкальный центр, мебель, висеть, настольная, ночная лампа, занавеска, бельё (постельное)</p>	<p>выходить, сдавать, необходимый, мусорное ведро, чистить, пылесосить, убирать/убрать, стирать/выстирать, гладить, сковородка, устраивать, снять/снимать, объявление, новоселье, обмен, поменять, поменять, заменить, расположен (-а, -о, -ы), около, посередине, возле, лежать, стелить/постелить, просторный, слева, справа, снимать квартиру, навести порядок, огород, сад, сажать, разводить.</p>
<p>3 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie</p> <p>- Ľudské telo</p> <p>- Fyzické charakteristiky</p> <p>- Charakterové vlastnosti človeka</p> <p>- Choroby a nehody</p> <p>- Hygiena a starostlivosť</p>	<p>Ľudské telo Fyzické charakteristiky</p> <p>человек (люди), голова, волосы (короткие, длинные, светлые, тёмные, каштановые, рыжие), блондин, блондинка, брюнет, бронетка, лицо (круглое, продолговатое, смуглое, бледное, доброе, злое, в веснушках), нос (курносый, длинный, маленький, орлиный, картошкой), рот, губы, ухо (уши), глаз (-а) голубые, синие, карие, чёрные, шея, язык, зуб, щека,</p>	<p>A1+ Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody</p> <p>характер, темперамент, сангвиник, холерик, меланхолик, флегматик, дружелюбный, скучать, жизнерадостный, преодолевать, отзывчивый, врожденный, нервный, система, уравновешенный, возбуждаться, успокаиваться, общительный, жестикулировать, вспылчивый, удача, добиться, легко ранимый, обдумать, упрямый, поведение, раздражительный, подражать, трудность, одиночество, нерешительный, робкий, смелый,</p>

<p>o telo - Zdravý spôsob života - Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poisťenie</p>	<p>борода, усы, плечо, туловище, грудь, живот, спина, рука, нога, палец, возраст, юноша, молодой, пожилой, старый, мужчина, старик, девушка, женщина, старуха, рост, средний, высокий, низкий</p>	<p>трусливый, честный, нечестный, весёлый, грустный, температура, градусник (термометр), повыситься, понизиться, болеть/заболеть чем? ангиной, гриппом, болят (болят) что? горло, ноги, желудок, сердце, лёгкие, болезнь, заболевание, воспаление лёгких, туберкулёз, простуда, насморк, перелом, головная боль, состояние здоровья, участковый врач, педиатр, терапевт, дантист, глазной врач (окулист), регистратура, участковый врач, жаловаться, беспокоить, простудиться, дышать, дыхание, осмотреть, медицинский осмотр, проверить, рентген, направление, перелом, выздоровливать/выздороветь, зрение, близорукость, близорукий, дальновзоркость, дальновзоркий, машина скорой помощи, вызвать, сделать укол, кровь, сдать кровь на анализ</p>
<p>4 Doprava a cestovanie - Dopravné prostriedky - Osobná doprava - Príprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železných a leteckých sietí</p>	<p>Dopravné prostriedky транспорт, городской, трамвай, троллейбус, автобус, машина, автомобиль, такси, метро, водитель, таксист, пассажир, самолёт, аэропорт, вокзал, расписание поездов, идти, ходить, ехать, ездить, пешком, пройти, проехать, перейти, перекрёсток, переход, светофор, осторожно, свет, билет, пластиковая карта, компoster, турникет, остановка, стоянка такси, станция, войти, входить, выйти, выходить, спуститься, подняться, номер, посетить, пешеход, железная дорога, поезд, скорый, пригородный, электричка, вагон</p>	<p>A1+ Osobná doprava Príprava na cestu a cestovanie отпуск, путешествие, путешествовать, посетить, поехать, побывать, отдохнуть/отдохнуть, во время каникул, турист, туристическое агентство (турагентство), путёвка, путешественник, проводник (-ница), приземлиться, рекомендовать, остановиться</p>

<p>5 Vzdelávanie a práca</p> <ul style="list-style-type: none"> - Škola a jej zariadenie - Učebné predmety - Pracovné činnosti a profesie - Školský systém - Celoživotné vzdelávanie - Pracovné podmienky 	<p>Škola a jej zariadenie Učebné predmety</p> <p>škola, класс, парта, доска, стул, стол, шкаф, полка, окно, дверь, стенгазета, школьные принадлежности, тетрадь, учебник, ручка, пенал, карандаш (простой, цветной), дневник, классный журнал, резинка, линейка, портфель, рюкзак, фломастер, мел, губка, тряпка, ученик, ученица, ученики, школьница, школьники, одноклассник, предмет, урок, занятие, перемена (большая, маленькая), отметка, оценка, диктант, контрольная работа, отличник, хорошист, троечник, двоечник, второгодник, учебный год, четверть, полугодие, каникулы, дежурный, расписание уроков, родной язык, иностранный язык, русский язык, словацкий язык, литература, английский язык, немецкий язык, математика, физика, история, география, обществоведение, биология, химия, физкультура, информатика, сочинение, пение, рисование, кружок, стихотворение, кабинет, физкультурный зал, раздевалка, учительская, учить, учиться, писать, читать, изучать, говорить, сказать, рассказывать, рассказывать, слушать, смотреть, отвечать, ответить, считать, переводить, перевести, знать, открыть, закрыть, встать, вставать, класть,</p>	<p>A1+ Pracovné činnosti a profesie</p> <p>работать, преподавать, преподаватель, преподавательница, директор, завуч, завхоз, посещать, сдавать/сдать, экзамен, поступать/поступить, закончить, успеваемость, сочинение, изучать, беседовать, задавать, отвечать, списывать, факультатив, образование, среднее, высшее, будущее, настоящее, престижный, влиять, выбор, заработная плата (зарплата), маляр, визажист, токарь, столяр, электромонтёр, машинист, парикмахер, авторитет, пользоваться авторитетом, университет, певец, певица, строитель, балерина, специальность, менеджер, программист, кассир, фермер</p>
--	--	---

	<p>положить, взять, брать, поднять, поднимать, рисовать, стирать, стереть, присутствовать, отсутствовать, преподавать, строгий, любимый, справедливый, хороший, интересный, пример, образец, цвет, красный, синий, чёрный, белый, зелёный, коричневый, оранжевый, розовый, фиолетовый</p>	
<p>6 Človek a príroda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvieratá/fauna - Počasie - Rastliny/flóra - Klíma - Človek a jeho životné prostredie - Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia 	<p>Zvieratá/ rastliny Počasie</p> <p>домашние животные, гулять, кормить, собака, порода, дворняжка, породистая, шерсть, морда, хвост, лапа, вид, кошка, корова, лошадь, коза, овца, кролик, свинья, домашняя птица, курица (куры), гусь, утка, индюк, дикие животные, зоопарк, волк, лиса, олень, кабан, горный козёл, птицы: орел, сокол, воробей, ворона, синица; летать, улетать, прилетать, погода, хорошая, плохая, прекрасная, чудесная, пасмурная, ненастная, холодная, морозная, переменная, облачный, жаркий, туман, дождливый, ветреный, безветренный, светит солнце, идёт дождь, дует ветер, слабый, сильный, умеренный, осадки, молния сверкает, гром гремит, градус, термометр, мороз, жара, природа, времена года, весна, лето, осень, зима</p>	<p>A1+ Životné prostredie</p> <p>цветок, роза, тюльпан, пеларгония, подснежник, фиалка, дерево, фруктовые деревья, яблоня, груша, вишня, черешня, листовенные деревья, хвойные, береза, дуб, тополь, ольха, ель, сосна, пихта, лес (смешанный, хвойный), выращивать/вырастить, ботанический сад, сажать, пшеница, рожь, кукуруза</p>
<p>7 Voľný čas a záľuby</p>	<p>Záľuby</p> <p>свободное время, увлечение, хобби,</p>	<p>A1+ Knihy a čítanie Rozhlas, televízia a internet</p>

<p>- Záľuby - Knihy a čítanie - Rozhlas, televízia a internet - Výstavy a veľtrhy - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti</p>	<p>кататься на санках, на коньках, на лыжах, на велосипеде, на лодке, на роликовых коньках, играть в футбол, лепить снежную бабу, играть в снежки, купаться, загорать на солнце, кино, фильм, книга, радио, музыка, популярная, классическая, собирать, коллекционировать, коллекция, салфетка, открытка, наклейка, марка, плакат, значок, этикетка, монета, фотография, играть на компьютере, танцевать, заниматься, музыкальный инструмент, гитара, скрипка, рояль (фортепьяно), труба, флейта, аккордеон, компакт-диск, журнал, петь, исполнять, интересоваться (-ся), записать (-ся), записывать, путешествовать, отдыхать, летний детский лагерь, палатка, костёр, поездка</p>	<p>художественная литература, рассказ, сказка, писатель, писательница, печатать, произведение, повесть, новелла, роман, фельетон, лауреат, премия (Нобелевская, Оскар), всемирно известный, знаменитый, выдающийся, нравиться/понравиться, музыка, популярная, классическая, оркестр, дирижёр, композитор, певец, музыкант, пол-группа, солист, балет, опера, оперетта, мюзикл, песня, романс, посещать/посетить, средства массовой информации, пресса/печать, газета (ежедневная), еженедельная ежемесячная, подписаться/подписываться, вчерашний, сегодняшний, журнал, радиовещание, радиостанция, передавать/передать, радиопередача, телевидение, программа, телеканал, новость, известие, телеведущий, молодёжный, музыкальный, спортивный, научно-популярный, экран, цветной, чёрно-белый, сеанс, утренний, вечерний, снять/снимать, фильм, развлекательный, афиша, трагедия, комедия, кинорежиссёр, кинооператор, киностудия, кинофестиваль, художественный, документальный, приключенческий, исторический, кинокомедия, фильм ужасов, детективный, фантастика, вестерн, боевик Интернет, электронная почта</p>
<p>8 Stravovanie - Stravovacie návvyky - Mäso a mäsové výrobky - Zelenina a ovocie</p>	<p>Stravovacie návvyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje меню, закуска, холодный, горячий,</p>	<p>A1+ Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky хлеб, булочка, рогалик, мучное блюдо, тесто, пирог, пирожок, пирожное, торт, вермишель, макароны,</p>

<p>- Nároje - Cestoviny a múčne výrobky - Mliečne výrobky - Stravovacie zariadenia - Príprava jedál - Kultúra stolovania - Zdravá výživa</p>	<p>завтрак, обед, ужин, первое, второе, третье, мясо: говядье (говядина), свиное (свинина), баранина; сахар, шоколад, фрукты, яблоки, груши, сливы, лимон, банан, арбуз, черника, земляника, овощи: картошка, капуста, морковь, перец, помидор, свёкла, петрушка, укроп, салат, перец, огурец; напитки: чай, какао; конфета, суп, овощной, мясной, куриный, борщ, рецепт, сок, фруктовая вода, минеральная вода, пепси-кола, ветчина, колбаса, сыр, котлеты, жареный, варёный, печёный, мороженое, рис, тарелка, глубокая, мелкая, чашка, вилка, нож, ложка, столовая, чайная, кофейная, кастрюля, чайник, есть, пить</p>	<p>сплетти, пельмени, сметана, сливки, взбитые сливки, йогурт, сыр, творог, молоко, масло, кефир</p>
<p>9 Multikultúrna spoločnosť - Cudzí jazyky - Rodinné sviatky - Cudzojazyčná komunikácia - Štátne a cirkevné sviatky - Zvyky a tradície v rôznych krajinách</p>	<p>Cudzie jazyky Rodinné sviatky язык, родной, чужой, словацкий, русский, английский, немецкий, поздравлять, праздник, семейный, праздновать, день рождения, именины, дарить, подарок, гость, хозяин, хозяйка, хозяйва, домохозяйка, гостеприимный, добро пожаловать</p>	<p>A1+ Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky иностранец, иностранные языки, славяне, славянский, чешский, польский, французский, испанский, итальянский, венгерский, немецкий, Новый год, День Конституции, Сочельник, Рождество, Масленица,</p>

<p>- Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií</p>		<p>Страстная пятница, Пасха канун День Независимости День защитника отечества</p>
<p>10 Obliekanie a móda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základné druhy oblečenia - Odevné doplnky - Výber oblečenia na rôzne príležitosti - Druhy a vzory odevných materiálov - Móda a jej trendy 	<p>Základné druhy oblečenia</p> <p>одежда, пальто, плащ, шуба, платье, блузка, брюки, джинсы, юбка, платье, рубашка, комбинезон, джемпер, свитер, куртка, сарафан, купальник, плавки, костюм, пиджак, жилет, носки, чулки, колготки, гольфы, сапоги, ботинки, туфли, сандалии, кроссовки, кеды, тапочки, босоножки, кофта, пуловер, шарф, варежки, перчатки, носить, надевать, одевать, одеваться, размер, мне идёт это платье (не идёт)</p>	<p>A1+ Odevné doplnky</p> <p>головные уборы, фуражка, кепка, шапка (меховая, вязаная), панاما, бейсболка, берет, галстук, халат, пижама, трусы, жакет, бюстгальтер, комбинация, валенки, аксессуары, перчатки, зонг, пояс, ремень, сумка, галстук, украшения, браслет, серьги, кольцо, перстень, кулон, брошь, цепочка, бусы, бижутерия, одеваться модно, со вкусом</p>
<p>11 Šport</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne - Športové disciplíny - Význam športu pre rozvoj osobnosti - Nové trendy v športe - Fair play 		<p>Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne</p> <p>футбол, баскетбол, волейбол, хоккей, слалом, гандбол, фигурное катание, гимнастика, плавание, биатлон, бобслей, теннис, настольный теннис, бокс, лёгкая атлетика, соревнования, бегать/бежать, гребля, прыгать, прыжок (тройной), метать, метание, диск, копье, толкать, толкание, ядро, конный, верховая езда, проходить/пройти, гимнаст, чемпион (-ка), пятиборье, пятиборец, дзюдо, борец,</p>

športového zápolenia		велоспорт, фехтование, парусный спорт, победа, победитель, побеждать/победить, заниматься чем?
12 Obchod a služby - Nákupné zariadenia - Pošta a telekomunikácie - Druhy a spôsoby nákupu a platenia - Hotely a hotelové služby - Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitness, ...) - Kultúra nakupovania a služieb		Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie торговый центр, самообслуживание, отдел (мясной, хлебный, овощной, кондитерский, мебельный, обувной), кассир, крупный, услуга, бюро услуг, коммунальные услуги, ремонт, ремонтировать/отремонтировать, чинить/починить, исправлять/исправить, ремонт обуви, сапожник, ремонт часов, часовщик, срочный, химчистка, пункт обмена валюты, телеателье, фотоателье, прачечная, отдать/сдать, почта, письмо, телеграмма, отправлять/отправить, получать/получить, звонить/позвонить, мобильный телефон, кабельное телевидение
13 Krajiny, mestá a miesta - Krajiny a svetadiely - Moja krajina a moje mesto - Geografický opis krajiny - Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest		Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto Европа, Азия, Америка (Северная, Южная), Австралия, государство, страна, край, озеро, река, море, океан, Атлантический, Северный Ледовитый, Тихий, Индийский, омывать, возвышенность, равнина, низменность, остров, полуостров, полнос (Северный, Южный), город, улица, площадь, столица, здание, кинотеатр, житель, старинный, современный, башня, цирк, музей, находиться, далеко, близко, недалеко от, показать, центральный,

		<p>памятник, парк, завод, фабрика, осмотр, курортный городок, федерация, федеративный, государственный, флаг, гимн, герб, протянуться, положение, географический, город-миллионер, автономный, многочисленный, граница, ограничить, округ, зона, побережье, заходить, явление, город-порт, портовый, крепость, бастион, традиция, фонтан, древний, монастырь, битва, торговля, торговый, путь, военный, флот, князь, княжество, нашествие, разрушать/разрушить, восстанавливать/восстановить, архитектор, награда, палата, значение, движение, северное сияние, в честь, император, дворянин</p>
<p>14 Kultúra a umenie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druhy umenia - Kultúra a jej formy - Umenie – spoločnosť – kultúra 		
<p>15 Človek a spoločnosť; komunikácia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jazyk ako dorozumievací prostriedok - Formy komunikácie - Kultúra 		

komunikácie				
16 Mládež a jej svet - Aktivity mládeže - Vzťahy medzi rovesníkmi - Generačné vzťahy - Predstavy mládeže o svete				
17 Zamestnanie - Pracovné pomery a kariéra - Platové ohodnotenie - Nezamestnanosť				
18 Veda a technika v službách ľudstva - Technické vynálezy - Vedecký pokrok				
19 Vzory a ideály - Človek, jeho vzory a ideály - Pozitívne a negatívne vzory				

<p>20 Slovensko +13 - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície</p>		
<p>21 Krajina, ktorú jazyk sa učím +13 - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície</p>		

VII Učebné plány

Schválená koncepcia cudzích jazykov v ZŠ a SŠ, ktorá bola prijatá dňa 12. septembra 2007 uznesením vlády SR č.767/2007, stanovuje zavedenie cieľového modelu do praxe v prechodnom období päť až osem rokov. Navrhované modely učebného plánu vychádzajú zo súčasného stavu a predpokladajú rad postupných zmien pre dosiahnutie všeobecného cieľa: *dosiahnutie komunikačnej úrovne B1/B2 podľa SERR v prvom CJ a komunikačnú úroveň A2/B1 podľa SERR v druhom CJ u všetkých žiakov edukačného systému v SR po skončení strednej školy a uznanie dosiahnutého jazykového vzdelania vo všetkých členských štátoch Európskej únie a Rady Európy.*

Z daného dôvodu je nevyhnutné ponúknuť model pre prechodné obdobie, ktorý zabezpečí kvalitu, efektivitu a koherenciu zavedenia cieľového modelu všetkým školám podľa ich možností a reálneho harmonogramu implementácie.

Prechodný model si môže škola zvoliť pri implementácii prvého cudzieho jazyka, ale do troch rokov/max. piatich rokov od začiatku doby implementácie musí prejsť na cieľový model od 3. ročníka ZŠ.

Druhý CJ sa zavedie v prechodnom období 8 rokov, v súlade s možnosťami škôl zabezpečiť kvalifikovanú výučbu 2. cudzieho jazyka. V prípade, že škola dokáže podľa presne stanovených kritérií zabezpečiť cieľový model skôr, môže ho uviesť po rozhodnutí vedenia školy do praxe.

Zavedenie nového modelu so všetkými náležitosťami sa začne realizovať od školského roka 2009/2010 **povinným zavedením jednotného variantu učebného plánu** ako to stanovuje model pre prechodné obdobie, t. j. od 5. ročníka ZŠ v prvom CJ v hodinovej dotácii 4 hodiny týždenne. V prípade, že škola disponuje kvalifikovaným učiteľom 1. stupňa môže prejsť na cieľový model pre prvý cudzí jazyk ihneď od začiatku zavádzania koncepcie do praxe. Cieľový model pre prvý cudzí jazyk sa bude zavádzať v prechodnom období 3 - 5 rokov, v súlade s možnosťami škôl zabezpečiť kvalifikovanú výučbu prvého CJ.

Pod pojmom kvalifikovaný učiteľ pre 1. stupeň ZŠ sa chápe učiteľ, ktorý dosiahne minimálnu úroveň v cudzom jazyku – B2 podľa SERR, má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ a absolvoval štúdium v predmete didaktika cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí, alebo učiteľ, ktorý dosiahol vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore učiteľstvo všeobecnovzdelávacích/akademických predmetov so špecializáciou cudzí jazyk a doplneným štúdiom v predmete didaktika cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí.

Počet učiteľov potrebných pre implementáciu cieľového modelu v druhom cudzom jazyku bude zabezpečený z množiny počtu už existujúcich učiteľov cudzích jazykov.

Prechodné obdobie implementácie cieľového modelu sa skončí najneskôr v školských rokoch 2017 - 2019. Celková doba implementácie je závislá od realizácie štátom stanovených podmienok, ako aj od schopnosti škôl dosiahnuť cieľový model v kratšom časovom období. **Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu cudzích jazykov v cieľovom modeli.**

Školy, ktoré majú schválený variant od 1. ročníka a spĺňajú podmienku kvalifikovanosti učiteľa cudzieho jazyka 1. stupňa, môžu si tento variant ponechať v rámci Školského vzdelávacieho programu.

Cieľový model

		Ročník			Možná voľba				Možná voľba
Maturitná úroveň		GYM	SOŠ**	SOU3		GYM	SOŠ**	SOU3	
Dosiah. úroveň SERR		1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ	
Stredná škola (ročník)	4. roč.	A	B		Možná voľba AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	B			Možná voľba AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
	3. roč.	B2	B1	B1.1		B1/B2.1	B1	A2	
	2. roč.	4	3			3 v 5*	2		
	1. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2****	
Dosiah. úroveň SERR		4	3	3		4	3	2****	
Základná škola (ročník)	9. roč.					4	3	2****	
	8. roč.	A2	A2	A2					
	7. roč.	3	3	3		A1	A1	A1	
	6. roč.	3	3	3		3	3	3	
	5. roč.	3	3	3		3	3	3	
	4. roč.	3	3	3	3	3	3		
	3 ***	4	4	4	3	3	3		
		4	4	4	3	3	3		
	3	3	3						
Počet hodín týždenne		39	35	32		26	30	22	
Absolútny počet hodín		1083	963	738		432	552	312	

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku, (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** výber daného CJ podmienený zabezpečenou kontinuitou v štúdiu na kmeňovej škole

**** povinne voliteľný predmet- pre žiakov , ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 1. CJ	3./4. ZŠ	4./5. ZŠ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2./3.	2. 3./4.	3.	4.	5.			
												GYM SOŠ SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 2. CJ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2.	2 2./3. 2./3.	3./4. 3./4.	4. 3./4.	4.					
												GYM SOŠ SOU

Model pre prechodné obdobie

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba		
Maturitná úroveň		1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ			
Dosiah. úroveň SERR		A	B			B					
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3		AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	B1.1 B1	A2(2.1)		AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ		
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2				
	2. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2***			
	1. roč.	4	3	3		4	3	2***			
		4	3	3		4	3	2***			
Dosiah. úroveň SERR		ZŠ	ZŠ	ZŠ							
Základná škola (ročník)	9. roč.	A2	A2	A2							
	8. roč.	4	4	4							
	7. roč.	4	4	4							
	6. roč.	4	4	4							
	5. roč.	4	4	4							
	4.										
	3.										
	2.										
	1.										
	Počet hodín týždenne		36	32	29		14 / 18	10			
Absolútny počet hodín		1080	960	735		420 / 540	300				

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovne kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 1.CJ	5./6. ZŠ	6./7. ZŠ	7./8. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2./3.	2. 3./4.	3.	4.	5.				GYM SOŠ SOU

Úrovne kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2.CJ	1. 1. 1./2.	1./2. 2. 2./3.	2. 3./4.	2./3. 4.	3./4. 4./5.	4./5.							GYM SOŠ SOU

Cieľový model pre školy s vyučovacím jazykom národností

		Ročník	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba
Maturitná úroveň			1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ	
Dosiach. úroveň SERR			A	B			B			
			B2.1	B1.1	A2		A2/B1.1	A2	A.1	
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3				3 v 5*	2		AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
	3. roč.	4	3	3			3 v 5*	2	2****	
	2. roč.	4	3	3			4	3	2****	
	1. roč.	4	3	3			4	3	2****	
Dosiach. úroveň SERR			A2.1	A2.1	A2.1		A1.1	A1.1	A1.1	
Základná škola (ročník)	9. roč.	3	3	3			2	2	2	AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
	8. roč.	3	3	3			2	2	2	
	7. roč.	3	3	3			2	2	2	
	6. roč.	3	3	3			2	2	2	
	5. roč.	3	3	3			2	2	2	
	4. roč.	2	2	2						

3 ***	2	2	2
-------	---	---	---

Počet hodín týždenne	35	31	28
----------------------	----	----	----

20	24	18
----	----	----

Absolútny počet hodín	970	853	644
-----------------------	-----	-----	-----

330	442	252
-----	-----	-----

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku, (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** výber daného CJ podmienený zabezpečenou kontinuitou v štúdiu na kmeňovej škole

**** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 1. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1	C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2			
Ročníky v 1. CJ	3./4./5. ZŠ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2./3.	2. 3./4.	3.	4.				GYM SOŠ SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 2.cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2. CJ	6./7./ 8./9 ZŠ	1. 1./2. 1./2./3	2. 2./3.	3./4. 2./3./4.	4.*								GYM SOŠ SOU

Model pre prechodné obdobie pre školy s vyučovacím jazykom národností

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba
Maturitná úroveň		1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ	
Dosiah. úroveň SERR		A	B			B			
Stredná škola (ročník)	4. roč.	B2	B1	B1.1		B1.1 B1	A2(2.1)		
	3. roč.	4	3		AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	3 v 5*	2		AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
	2. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2***	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2***	
		ZŠ	ZŠ	ZŠ		4	3	2***	
Dosiah. úroveň SERR		A2	A2	A2					
Základná škola (ročník)	9. roč.	3	3	3					
	8. roč.	3	3	3					
	7. roč.	3	3	3					
	6. roč.	3	3	3					
	5. roč.	3	3	3					
	4.								
	3.								
	2.								
	1.								
Počet hodín týždenne	31	27	24		14 / 18	10			
Absolútny počet hodín	930	810	600		420 / 540	300			

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 1. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 1.CJ	5./6.	6./7.	7./8.	8./9.	1.	2.	3.	4.	5.			
	ZŠ	ZŠ	ZŠ	ZŠ	1./2.	3./4.						
					1./2./3.							

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 2. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 2.CJ	1.	1./2.	2.	2./3.	3./4.	4./5.						
	1.	2.	3./4.	4.								
	1./2.	2./3.										

Literatúra

BEACCO, J.-C. *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*, Paris : Hachette éducation 2000.

BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R. *Niveau B2 pour le français (utilisateur / apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris : Didier 2004.

BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOPE, G. *Niveau A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (dilt) pour les premiers acquis en français*. Paris : Didier 2005.

BELZ, H., SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení v praxi*. Praha : Portál 2001, ISBN 80-7178-479-6.

BÉRARD, É. *Grammaire du français comprendre, réfléchir, communiquer (Niveaux A1/A2 du Cadre européen)*. Paris : Didier 2005.

BUTAŠOVÁ, A a kol.: *Jazyková politika v Slovenskej republike 2004. Jej východiská a smerovanie*, ŠPÚ 2006, ISBN 80-89225-04-07, (vsunuté kapitoly v publikácii: 1.1, s. 12 – 35), publikovanie čiastkových výstupov v rámci projektu ESF *Prehĺbenie efektívnosti vyučovania cudzích jazykov v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ*

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Kontinuita vo vzdelávaní v cudzích jazykoch pri prechode zo základnej na strednú školu, *Pedagogická revue*, 57, 2005, 2, s. 139-161.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Úroveň niektorých cudzojazyčných kompetencií žiakov 9. ročníka základných škôl, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 2, s. 156-176.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Zloženie vyučujúcich a klíma vyučovania cudzích jazykov, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 3, s. 292-311.

Cadre européen commun de référence pour les langues: Apprendre, Enseigner, Evaluer. Paris: Didier 2001.

COMMISSION EUROPÉENNE, 2002. *Compétences clés*. Eurydice.

CONSEIL DE L'EUROPE, 1997. *Key competencies for Europe*. Report of the Symposium in Berne 27-30 March 1996. Strasbourg.

GOULLIER, F. *Cadre européen commun et Portfolios*. Paris : Didier 2005.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie a hodnotenie (Franko, Š: slovenský preklad). Bratislava : ŠPÚ 2006.

TANDLICOVÁ, Eva et al. *Glosár odborných anglicko-francúzsko-nemecko-slovenských termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Bratislava : ŠPÚ 2002.

Učebné plány pre 1. až 9. ročník základných škôl. Bratislava : MŠ SR 2003.

ÚÍPŠ. *Jednorazové zisťovanie kvalifikovanosti učiteľov*. Bratislava : Ústav informácií a prognóz školstva 2001.

Výhláška o ukončovaní štúdia v stredných školách. Bratislava : MŠ SR 2006.

Vzdelávací štandard z cudzích jazykov pre 5.-9. ročník základnej školy. Bratislava : MŠ SR 2002.

Autori: PhDr. E. GÁBRIŠOVÁ
V. GLEDOVÁ
Mgr. E. KOLLÁROVÁ
Mgr. B. VASINOVÁ

Autori částí Jazykový register a Jazyková a interkulturní dimenzia:

PaedDr. K. BOCKANIČOVÁ
Mgr. D. CAGÁŇOVÁ, PhD.
Mgr. J. ČESNEKOVÁ
PhDr. D. ĎURANOVÁ
Mgr. Z. MIKOLAJOVÁ
Mgr. J. TYUKOSOVÁ